

Handläggare: Roger Adolfsson
Telefon: 08-508 33 898

Till
Utbildningsnämnden
2008-02-14

Vilka skolor vill elever och föräldrar ha?

Svar på skrivelse från Anna Fredriksson (mp) och Per Olsson (mp), Dnr 07-401/1734:1

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse.

Thomas Persson
Direktör

Agnetha Styrwoldt-Alfheim
Avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har överlämnat en skrivelse av Anna Fredriksson (mp) och Per Olsson (mp) angående vilka skolor elever och föräldrar vill ha.

I skrivelsen framförs följande: Vad är det egentligen som gör en skola attraktiv? Vet vi det, eller gissar vi bara? Några tror att gratis datorer lockar, andra att det hänger på hur stor skolan är. Eller är det helt enkelt en fråga om status för några och trygghet för andra. Kan bra och snälla lärare vara en konkurrensfördel eller är det de skolor som erbjuder mest lugn och ro som eleverna väljer.

Förvaltningen anser det viktigt att ha en god kunskap rörande elever och föräldrars önskemål och krav gällande skolmarknadens utbud och skolornas kvalitet. Förvaltningen anser det också vara av vikt att det regelbundet görs undersökningar inklusive analyser om elevers/föräldrars val och på vilka grunder som valen görs.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom administrativa avdelningen i samarbete med kvalitetsavdelningen. Handikapprådet har lämnat synpunkter till ärendet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en skrivelse från Anna Fredriksson (mp) och Per Olsson (mp).

För att kunna driva en så bra utbildningspolitik som möjligt behöver vi veta hur elever och föräldrar gör sina val av skolor, skriver Anna Fredriksson och Per Olsson.

Kommunala och fristående skolor kan påverka kvaliteten i verksamheten, och hur den marknadsförs, men valet av skola ligger alltid hos enskild förälder/elev.

Vad vet vi idag kring val av skola

Någon helhetsstudie av skolval har inte gjorts. Däremot vad gäller elevers val till gymnasiet finns en hel del forskningsrapporter om hur skolor marknadsför sig och hur eleverna väljer. När det gäller val av grundskola har Utrednings- och statistikkontoret (USK) undersökt hur grundskoleelever väljer. Det visar sig att bara hälften av eleverna väljer den skola som har ansvaret att bevaka skolplikten. För närvarande väljer cirka 16 procent av elever folkbokförda i Stockholms stad att gå i en fristående grundskola. Man gör även bedömningen att de fristående skolornas marknadsandelar kommer att öka. På liknande sätt beräknar man att 45 % av stadens gymnasieelever kommer att återfinnas på fristående skolor år 2015.

Den största osäkerheten i prognosen är t.ex. att elevströmmar snabbt kan ändras eller att nybyggnationer skjuts på framtiden.

Brukarundersökningar genomförs för närvarande vartannat år. Alla föräldrar med barn i årskurs 3 tillfrågas om hur nöjda de är med barnens skola. Samtliga grundskoleelever i stockholmskolornas årskurs 6 och 9 samt gymnasieelever i årskurs 2 sätter själva betyg på sin skola. Undersökningarna omfattar dessutom samtliga elever i gymnasiesärskolan och EES-gymnasiet. De flesta fristående gymnasieskolor deltar också.

Utbildningsförvaltningen driver ett skolstatistikprojekt i samarbete med USK som syftar till att ge allmänheten tydlig och lättillgänglig information om enskilda skolors verksamhet och resultat samt möjlighet att göra jämförelser över åren.

Informationen kommer att finnas på stadens hemsida stockholm.se via serviceguiden. På serviceguiden finns redan idag möjlighet att hitta viss information om alla stadens skolor.

Förvaltningens synpunkter

Hur elever och föräldrar väljer grundskola och gymnasieskola är mycket komplext. En viktig faktor är att det är enkelt för intresserade att få en överblick över vilket utbud som finns och information om vad dessa aktörer erbjuder.

Det finns vissa registerstudier, dvs. hur elevströmmarna ser ut relaterade till socioekonomiska faktorer. Genom register kan förvaltningen se vilka skolor som är populärast, men uppgifter om varför eleverna valt just en specifik skola är inte möjligt att svara på. Det saknas systematiska undersökningar rörande val till och val inom grundskolan.

Förvaltningen anser det viktigt att ha en god omvärldsbevakning rörande elever och föräldrars önskemål och krav av skolmarknadens utbud och skolornas kvalitet.

Inom ramen för förvaltningens arbete med kvalitetssäkring bör en undersökning inklusive analys göras rörande såväl val av grundskola som val av gymnasieskola. Frågan bör aktualiseras inför intagningen 2009

Underlag

1. Bunar, N. & Kallstenius, J (2007): Valfrihet, integration och segregation inom och mellan Stockholms grundskolor, Stockholm: Stockholms stad, Kompetensfonden
2. Burestam, S (2007): Elevströmmar i Stockholms stad 1998-2005, Utrednings- och statistikkontoret (USK)
3. Gustavsson, Hans-Åke (2007): Brukarundersökning i ESS-gymnasiet, Utrednings- och statistikkontoret (USK)
4. Gymnasieintagningen 2006, DNR 06-424/1866:1
5. Ivarsson, Jan-Ivar (2007): Stockholms Gymnasieundersökning läsåret 2006/07, Utrednings- och statistikkontoret (USK)
6. Jacobsson, M (2007): "Skolan grymt bra" Elever tycker till om Stockholms kommunala och fristående gymnasieskolor 2007. Utrednings- och statistikkontoret (USK)

7. Lund, S (2006): Marknad och medborgare – elevers valhandlingar i gymnasieutbildningens integrations- och differentieringsprocesser, Akademisk avhandling för filosofie doktorsexamen vid Institutionen för pedagogisk vid Växjö universitet
8. Nygren, M (oktober 2004): En undersökning om ungdomars val till gymnasiet, Svenskt näringsliv
9. Upplevelser av gymnasievalet – en analys av fyra röster från marknaden i Stockholm, en pilotundersökning våren 2005 på uppdrag av Utbildningsförvaltningen i Stockholm
10. Utbildning, kultur och service, 11 (2007)
11. Vård, skola och omsorg - vilken information behöver brukaren för att välja? Statskontoret, sidorna 70-94. (2007:19)